อัตลักษณ์ของช่างผีมืองานหัตถศิลป์เครื่องเคลือบในย่านถนนหงเตี้ยน เมืองจิ่งเต๋อเจิ้น ประเทศจีน: สู่นวัตกรรมการออกแบบผลงานเครื่องเคลือบสมัยใหม่

Characteristics of Ceramic Craftsmen in Hongdian Street, Jingdezhen, China: The Innovative Design of Modern Ceramic Works

หยาง หลิว[1]
Yang Liu
ภูวษา เรืองชีวิน[2]
Puvasa Ruangchewin
ภรดี พันธุภากร[3]
Poradee Panthupakorn

[1] นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาทัศนศิลป์, ศิลปะการออกแบบและการจัดการวัฒนธรรม, คณะศิลปกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา
Doctor of Philosophy Program in Visual Art, Faculty of Fine and Applied Arts, Burapha University (E-mail: 524774360@qq.com)

[2] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาทัศนศิลป์, ศิลปะการออกแบบและการจัดการวัฒนธรรม, คณะศิลปกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา
Assistant Professor Dr., Department of Visual Art, Faculty of Fine and Applied Arts, Burapha University (Email: puvasa@gmail.com)

[3] ศาสตราจารย์, สาขาวิชาทัศนศิลป์, ศิลปะการออกแบบและการจัดการวัฒนธรรม, คณะศิลปกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา
Professor, Department of Visual Art, Faculty of Fine and Applied Arts, Burapha University (E-mail: poradee@buu.ac.th)

Received: 27/07/2024 Revised: 20/09/2024 Accepted: 23/09/2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาอัตลักษณ์ของช่างฝีมืองานหัตถศิลป์เครื่องเคลือบในย่านถนนหงเตี้ยน 2) ศึกษาเทคนิคการสร้างสรรค์งานเครื่องเคลือบของย่านถนนหงเตี้ยน 3) ศึกษาค้นคว้าวิธีการนำเทคนิคการสร้างสรรค์งานเครื่องเคลือบของย่านถนนหงเตี้ยนบูรณาการร่วมกับนวัตกรรมการออกแบบสมัยใหม่ 4) สร้างสรรค์ผลงานเครื่องเคลือบสมัยใหม่ซึ่งนำไปสู่การส่งเสริมการเผยแพร่องค์ความรู้ทางเทคนิคและวัฒนธรรมเครื่องเคลือบของย่านถนนหงเตี้ยน การวิจัยนี้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีวิจัยทางเอกสาร วิธีวิจัยภาคสนาม ผลการวิจัยพบว่า 1) ช่างฝีมืองานหัตถศิลป์เครื่องเคลือบในย่านถนนหงเตี้ยนมีองค์ประกอบของอัตลักษณ์เฉพาะบุคคลในด้านความหมั่นเพียร ความพิถีพิถัน ความก้าวหน้าและความมุ่งมั่น 2) เทคนิคเชิงช่างในการสร้างสรรค์งานเครื่องเคลือบของย่านถนนหงเตี้ยนสะท้อนให้เห็นในรูปแบบการแบ่งประเภทงานอย่างชัดเจน ทั้งงานวาดภาพเขียนลาย (ฮว่าปี่) เป็นการเขียนโครงเส้นบนเครื่องเคลือบขาวเนื้อเปล่าอย่างอิสระ โดยมีการจัดองค์ประกอบ การลงเส้นสายลวดลาย และการจัดแสงเงา และงานเติมสี (เถียนปี่) ด้วยการเตอมสีลงในช่องว่างในภาพลวดลายที่ต้องการให้มีมิติ ซึ่งจะมีการแบ่งเอกลักษณ์ด้านการจำแนกประเภทในอุตสาหกรรมที่เด่นชัด ช่างเชี่ยวชาญจะแยกประเภทงานได้เพียงประเภทเดียวเท่านั้นคือ เติมสีไม่วาด และวาดไม่เติมสี ซึ่งมีการดำเนินกิจการแบบร้านค้าขนาดเล็กเป็นหลัก 3) ระบบองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานโดยนำเทคนิคการสร้างสรรค์งานเครื่องเคลือบของย่านถนนหงเตี้ยนบูรณาการร่วมกับนวัตกรรมการออกแบบสมัยใหม่ประกอบด้วย (1) การนำงานหัตถศิลป์ดั้งเดิมมาตีความใหม่ (2) การแสดงออกทางอารมณ์โดยบูรณาการร่วมกับวิธีการแสดงออกในศิลปะสมัยใหม่ (3) การศึกษาค้นคว้าด้านความร่วมมือข้ามพรมแดนและการบูรณาการแบบพหุสาขา 4) องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยยังสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบสร้างสรรค์ชุดผลงานเครื่องเคลือบสมัยใหม่ซึ่งมีส่วนช่วยส่งเสริมองค์ความรู้ทางเทคนิคและวัฒนธรรมเครื่องเคลือบของย่านถนนหงเตี้ยนให้เป็นที่แพร่หลายในวงกว้าง ผลักดันการพัฒนาทางนวัตกรรมและการ

สืบสานศิลปะเครื่องเคลือบดั้งเดิมในท้องถิ่น

คำสำคัญ: ย่านถนนหงเตี้ยนในเมืองจิ่งเต๋อเจิ้น, ช่างฝีมือ, ผลงานเครื่องเคลือบสมัยใหม่, นวัตกรรมการออกแบบ, การสืบสานวัฒนธรรม

Abstract

The objectives of this research are: 1) to study the characteristics of Hongdian Street ceramic craftsmen; 2) to study the ceramic production skills of Hongdian Street; 3) to study the methods of integrating Hongdian Street ceramic production skills with modern design innovation; 4) to create modern ceramic works and promote the ceramic skills and culture of Hongdian Street. This research was conducted using documentary research methods, Field research methods and interdisciplinary research methods. The results show that: 1) The craftsmen of Hongdian Street ceramics have their own unique identity elements of diligence, meticulousness, progress and determination. 2) The craftsmanship techniques of Hongdian Street ceramics are clearly reflected in the classification of their work, including painting (hua pi), which involves freely drawing lines on plain white ceramics by arranging compositions, drawing patterns and shading, and adding color (tian pi), which involves filling in the gaps in the pattern to create dimension. This is a clear classification of the industry's unique identity. However, skilled craftsmen can only classify their work into one category: adding color without painting and drawing without adding color, which are mainly small shops. 3) The knowledge system acquired by integrating Hongdian Street ceramic production skills with modern design innovation is to reinterpret traditional craftsmanship, incorporate

emotional expression of modern artistic expression techniques, and explore cross-border cooperation and multidisciplinary integration; 4) Create a set of modern ceramic works, promote Hongdian ceramic skills and culture, and promote the innovative development and inheritance of traditional ceramic art.

Keywords: Jingdezhen's Hongdian Street, Craftsmen, Modern Ceramic Works, Innovative Design, Cultural Heritage

บทนำ

จิ่งเต๋อเจิ้นเป็นเมืองที่ตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของมณฑลเจียงซี ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน มีประวัติศาสตร์ด้านการผลิตงานเครื่องเคลือบมาอย่างยาวนาน กอปรกับมรดกทางวัฒนธรรมที่เปล่งประกายงดงาม เมืองจิ่งเต๋อเจิ้นจึงได้รับการยกย่องให้เป็น "นครหลวงแห่งศิลปะเครื่องเคลือบของแผ่นดินจีน" (Liu, 2024) ย่านถนนหงเตี้ยนเป็นย่านตรอกซอยที่ตั้งอยู่บนถนนเหลียนเซ่อฝั่งเหนือในเมืองจิ่งเต๋อเจิ้นซึ่งบูรณะฟื้นฟูจากอาคารของอดีตโรงงานผลิตเครื่องเคลือบอี้ซู่สือฉ่าง ถือเป็นหนึ่งในโครงการสำคัญของรัฐบาลเมืองจิ่งเต๋อเจิ้นในการส่งเสริมการก่อสร้างเขตเมืองใหม่ภายในท้องถิ่น หงเตี้ยนคือวัฒนธรรมเครื่องเคลือบประจำท้องถิ่นอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของเมืองจิ่งเต๋อเจิ้น ถือกำเนิดขึ้นในสมัยราชวงศ์หยวนและได้รับการพัฒนาในสมัยราชวงศ์หมิงจนกระทั่งเฟื่องฟูขึ้นในสมัยราชวงศ์ชิง หงเตี้ยนแท้จริงแล้วคือสถานที่ดำเนินงานผลิตสร้างสรรค์ศิลปะการตกแต่งบนผิวเครื่องเคลือบ ช่างฝีมือผู้รังสรรค์งานภาพวาดเขียนสีบนเครื่องเคลือบในหงเตี้ยนเรียกว่า "หงเตี้ยนเหล่า (ชาวหงเตี้ยนเก่าแก่)" ส่วนงานหัตถศิลป์วาดภาพเขียนตกแต่งเครื่องเคลือบเรียกว่า "งานหัตถศิลป์ฮว่าหง" ในยุคสมัยสาธารณรัฐจีนหงเตี้ยนมี "แปดสหายจูซาน (珠山八友)" คณะศิลปินเลื่องชื่อเป็นตัวแทนเชิงบุคคลที่โดดเด่น กล่าวได้ว่า "หงเตี้ยน" คือร้านค้าที่มีความเชี่ยวชาญในการวาดภาพเขียนสีตกแต่งบนโครงเครื่องเคลือบขาวเนื้อเปล่าด้วยเทคนิคหัตถศิลป์เครื่องเคลือบของเมืองจิ่งเต๋อเจิ้น

(Wang, 2013)

เมืองจิ่งเต๋อเจิ้นถือเป็นเมืองหลวงแห่งศิลปะเครื่องเคลือบที่มีชื่อเสียงระดับโลก งานหัตถศิลป์เครื่องเคลือบของหงเตี้ยนมีชื่อเสียงในด้านงานฝีมืออันวิจิตรประณีตและรูปแบบศิลปะอันเป็นเอกลักษณ์มาโดยตลอด สืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงตามกาลยุคสมัย กอปรกับการพัฒนาทางสังคม ศิลปะเครื่องเคลือบสมัยใหม่แสดงให้เห็นถึงกระแสแนวโน้มด้านนวัตกรรมสร้างสรรค์และความหลากหลาย ส่งผลให้การนำงานหัตถศิลป์ดั้งเดิมมาบูรณาการและพัฒนาในศิลปะการออกแบบสมัยใหม่จึงเป็นประเด็นที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง (Guan, 2023) ดังนั้น การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับช่างฝีมืองานหัตถศิลป์เครื่องเคลือบหงเตี้ยนในเมืองจิ่งเต๋อเจิ้นในเชิงลึกจึงมีความหมายอย่างมากต่อการทำความเข้าใจการพัฒนาวัฒนธรรมเครื่องเคลือบดั้งเดิมของจีนอย่างร่วมสมัย

ซึ่งงานวิจัยนี้ดำเนินการศึกษาอัตลักษณ์ของช่างฝีมืองานเครื่องเคลือบหงเตี้ยนในเมืองจิ่งเต๋อเจิ้นและนวัตกรรมการออกแบบผลงานเครื่องเคลือบสมัยใหม่เชิงสร้างสรรค์ จึงเป็นกสารส่งเสริมการพัฒนาและการสืบสานงานหัตถศิลป์ดั้งเดิมของเมืองจิ่งเต๋อเจิ้นด้วยการบูรณาการเชิงลึกร่วมกับแนวคิดการออกแบบสุนทรียภาพร่วมสมัยในการสืบสานและการพัฒนาองค์ความรู้ทางเทคนิคหัตถศิลป์ดั้งเดิมภายใต้สังคมยุคสมัยใหม่ โดยเริ่มต้นจากการศึกษาค้นคว้าในมุมมองนวัตกรรมการออกแบบผลงานเครื่องเคลือบสมัยใหม่ สำรวจและค้นคว้าแนวทางการนำงานหัตถศิลป์เครื่องเคลือบดั้งเดิมบูรณาการร่วมกับแนวคิดการออกแบบสมัยใหม่เพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมสร้างสรรค์ในศิลปะเครื่องเคลือบ รวมถึงศึกษาวิจัยอัตลักษณ์และผลงานสร้างสรรค์สมัยใหม่ของเหล่าช่างฝีมืองานเครื่องเคลือบหงเตี้ยนเพื่อส่งเสริมการเผยแพร่วัฒนธรรมเครื่องเคลือบของเมืองจิ่งเต๋อเจิ้น เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจที่ผู้คนมีต่อวัฒนธรรมเครื่องเคลือบดั้งเดิมของจีน ตลอดจนร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านศิลปะเครื่องเคลือบเรื่อยไปจนถึงการขยายอิทธิพลของศิลปะเครื่องเคลือบในระดับนานาชาติผ่านการวิจัยงานหัตถศิลป์เครื่องเคลือบหงเตี้ยนของเมืองจิ่งเต๋อเจิ้น

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้า “วัฒนธรรมหงเตี้ยน” โดยจำแนกแนวทางการวิจัยออกเป็น 3 สายหลักซึ่งประกอบด้วยการวิจัยเกี่ยวกับ “ชาวฮว่าหง” ช่างฝีมือผู้ทำงานเกี่ยวกับศิลปะการวาดภาพตกแต่งบนงานเครื่องเคลือบ งานศิลป์ภาพวาด “ฮว่าหง” และการศึกษาค้นคว้าข้อมูลในเขตพื้นที่ “ย่านถนนหงเตี้ยน” โดยมีประเพณีนิยมท้องถิ่นและพื้นที่ย่านถนนหงเตี้ยนเป็น 2 องค์ประกอบหลักสำหรับการเริ่มต้นงานวิจัย ในด้าน “ประเพณีนิยมท้องถิ่น” ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาและสรุปข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์ประจำท้องที่ของย่านถนนหงเตี้ยน รวมถึงอัตลักษณ์และวิถีทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับงานศิลป์ภาพวาด “ฮว่าหง” และ “ชาวฮว่าหง” โดยมุ่งประเด็นไปที่การศึกษาพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานภาพวาด “ฮว่าหง” จากนั้นจึงดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยทฤษฎีสหวิทยาการที่เกี่ยวข้อง อาทิ ทฤษฎีการออกแบบ ศาสตร์แห่งการเล่าเรื่อง (Narratology) หลักมานุษยวิทยา และจิตวิทยาการรู้คิด (Cognitive Psychology) เพื่อให้ได้มาซึ่งระบบองค์ความรู้เกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงาน ก่อให้เกิดปรับปรุงพัฒนารูปแบบการสร้างสรรค์ผลงานและการยกระดับประสิทธิภาพความสามารถในด้านต่าง ๆ อย่างครอบคลุม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของช่างฝีมืองานเครื่องเคลือบในย่านถนนหงเตี้ยน
2. เพื่อวิเคราะห์อัตลักษณ์ด้านเทคนิคหัตถศิลป์ในการสร้างสรรค์งานเครื่องเคลือบของย่านถนนหงเตี้ยน
3. เพื่อนำเสนอวิธีการนำเทคนิคหัตถศิลป์ในการสร้างสรรค์งานเครื่องเคลือบของย่านถนนหงเตี้ยนบูรณาการร่วมกับนวัตกรรมการออกแบบสมัยใหม่
4. สร้างสรรค์ผลงานเครื่องเคลือบสมัยใหม่ นำไปสู่การเผยแพร่องค์ความรู้เชิงทักษะและวัฒนธรรมเครื่องเคลือบของย่านถนนหงเตี้ยนให้เป็นที่แพร่หลาย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์ของช่างฝีมืองานเครื่องเคลือบในย่านถนนหงเตี้ยน

2. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านเทคนิคหัตถศิลป์ในการสร้างสรรค์งานเครื่องเคลือบของย่านถนนหงเตี้ยน

3. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการนำเทคนิคหัตถศิลป์สร้างสรรค์งานเครื่องเคลือบของย่านถนนหงเตี้ยนบูรณาการร่วมกับนวัตกรรมการออกแบบสมัยใหม่อย่างเป็นระบบ

4. สร้างสรรค์ผลงานเครื่องเคลือบสมัยใหม่ ผลักดันให้องค์ความรู้ทางเทคนิคและวัฒนธรรมเครื่องเคลือบของย่านถนนหงเตี้ยนเป็นที่แพร่หลาย นำไปสู่การเผยแพร่วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ศิลปะการวาดภาพเขียนสีตกแต่งเครื่องเคลือบอันเป็นเอกลักษณ์ของย่านถนนหงเตี้ยน

ขอบเขตของการวิจัย

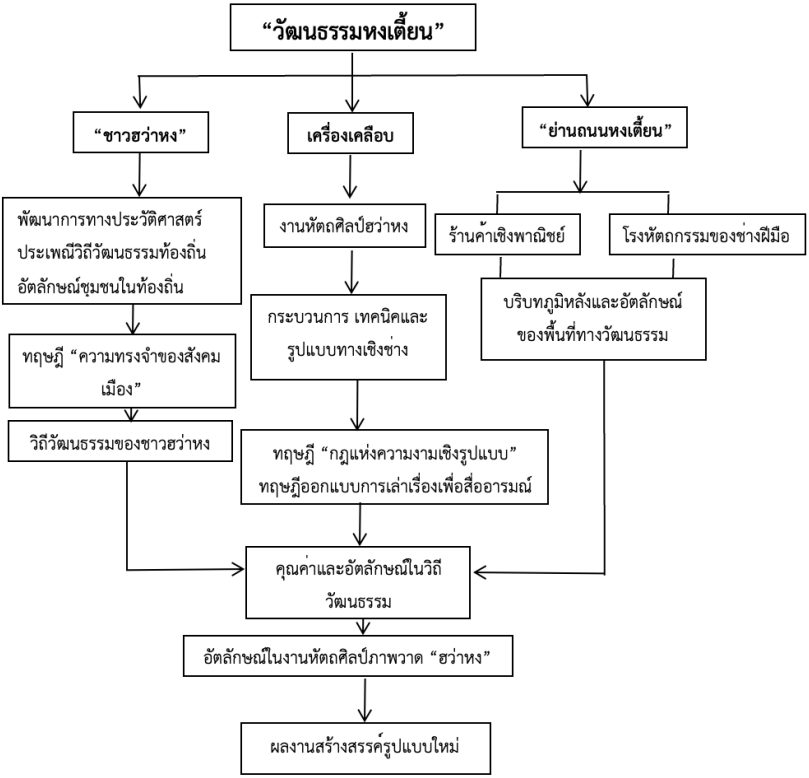
1. ขอบเขตด้านเนื้อหา: มุ่งเน้นไปที่การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และสถานการณ์ปัจจุบันของช่างฝีมืองานเครื่องเคลือบในย่านถนนหงเตี้ยนเพื่อสั่งสมเป็นปัจจัยข้อมูลสำหรับใช้อ้างอิงในการสร้างสรรค์ผลงานเครื่องเคลือบร่วมสมัย

2. ขอบเขตด้านพื้นที่: ศึกษาและสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องในเขตโรงหัตถกรรมฮว่าหง (งานหัตถศิลป์วาดภาพเขียนสีตกแต่งงานเครื่องเคลือบ) และเขตการค้าย่านถนนหงเตี้ยนซึ่งตั้งอยู่ทางถนนเหลียนเซ่อฝั่งเหนือหมายเลข 56 บริเวณปากทางแยกถนนจงซานและถนนหงโจวตอนกลางของเมืองจิ่งเต๋อเจิ้น ประเทศจีน เป็นระยะทางยาว 1.5 กิโลเมตรโดยประมาณ

3. ขอบเขตด้านการสร้างสรรค์: การสร้างสรรค์ชุดผลงานศิลปะเครื่องเคลือบร่วมสมัยโดยประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางเทคนิคและวัฒนธรรมเครื่องเคลือบของย่านถนนหงเตี้ยน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษาทำความเข้าใจประวัติศาสตร์ เทคนิคเชิงช่างดั้งเดิมและอัตลักษณ์ของช่างฝีมืองานเครื่องเคลือบในย่านถนนหงเตี้ยน เมืองจิ่งเต๋อเจิ้นผ่านการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางเอกสาร การวิจัยภาคสนาม ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เจาะลึกถึงสภาพแวดล้อมการทำงาน กระบวนการผลิตสร้างสรรค์และสภาพการณ์ของเหล่าช่างฝีมืองานเครื่องเคลือบในย่านถนนหงเตี้ยน จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยผสมผสานร่วมกับองค์ความรู้ทางสหวิทยาการจากขอบเขตสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง อาทิ ทฤษฎีศิลปะการออกแบบ เทคนิคงานหัตถศิลป์เครื่องเคลือบ และการสืบสานวัฒนธรรม ฯลฯ เพื่อสังเคราะห์และสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์ของช่างฝีมืองานเครื่องเคลือบในย่านถนนหงเตี้ยน อัตลักษณ์ด้านเทคนิคหัตถศิลป์ในการสร้างสรรค์งานเครื่องเคลือบของย่านถนนหงเตี้ยน แล้วจึงนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยมาประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ผลงานเครื่องเคลือบสมัยใหม่ ผลักดันให้องค์ความรู้ทางเทคนิคและวัฒนธรรมเครื่องเคลือบของย่านถนนหงเตี้ยนเป็นที่แพร่หลาย ส่งเสริมการสืบสานและการพัฒนานวัตกรรมสร้างสรรค์ในงานหัตถศิลป์เครื่องเคลือบดั้งเดิมของจีน โดยที่ในขณะเดียวกันยังช่วยเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจที่ผู้คนมีต่อวัฒนธรรมเครื่องเคลือบดั้งเดิมของจีน ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำแผนภาพกรอบแนวคิดของงานวิจัยไว้ ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. วิธีวิจัยทางเอกสาร: ผู้วิจัยศึกษาทำความเข้าใจประวัติศาสตร์ เทคนิคเชิงช่างดั้งเดิมและอัตลักษณ์ของช่างฝีมืองานเครื่องเคลือบในย่านถนนหงเตี้ยนเมืองจิ่งเต๋อเจิ้นผ่านการสืบค้น วิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารอ้างอิง เพื่อรวบรวมปัจจัยสนับสนุนทางทฤษฎีและองค์ความรู้ภูมิหลังที่จำเป็นต่อการวิจัย

2. วิธีวิจัยภาคสนาม: ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลชั้นปฐมภูมิและสังเกตการณ์รายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากสภาพการณ์จริง โดยลงพื้นที่สำรวจย่านถนนหงเตี้ยนในเมืองจิ่งเต๋อเจิ้นเพื่อศึกษาทำความเข้าใจสภาพแวดล้อมการทำงาน

กระบวนการผลิตสร้างสรรค์และสภาพการณ์และสัมภาษณ์เหล่าช่างฝีมืองานเครื่องเคลือบในเชิงลึก

3. วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ: ผู้วิจัยนำองค์ความรู้หลักการในขอบเขตสาขาที่เกี่ยวข้องโดยใช้ ทฤษฎีศิลปะการออกแบบ เทคนิคงานหัตถศิลป์เครื่องเคลือบ และหลักการสืบสานวัฒนธรรม ฯลฯ มาวิเคราะห์ร่วมกับการวิจัยเพื่อศึกษาค้นคว้าแนวโน้มการพัฒนาและความเป็นไปได้ในการนำองค์ความรู้เกี่ยวกับช่างฝีมืองานเครื่องเคลือบหงเตี้ยนมาประยุกต์ร่วมกับนวัตกรรมการออกแบบผลงานเครื่องเคลือบสมัยใหม่ ซึ่งนำไปสู่การส่งเสริมนวัตกรรมสร้างสรรค์และการบูรณาการงานหัตถศิลป์ดั้งเดิมร่วมกับการออกแบบสมัยใหม่

สรุปผลการวิจัย

1. อัตลักษณ์ของช่างฝีมืองานเครื่องเคลือบในย่านถนนหงเตี้ยน

หงเตี้ยนถือเป็นอุตสาหกรรมงานหัตถกรรมแบบครัวเรือนประเภทหนึ่ง กิจการหงเตี้ยนขนาดเล็กโดยทั่วไปมักดำเนินกิจการด้วยสมาชิกครัวเรือนเดียว ส่วนกิจการหงเตี้ยนขนาดใหญ่มีการจ้างคนงานเพิ่มเพียงจำนวนน้อย รับศิษย์ฝึกหัดเข้ามาช่วยงานเพียงไม่กี่คน กระทั่งเงินทุนยังน้อยนิด กล่าวได้ว่าผู้ที่ต้องการประกอบกิจการร้านหงเตี้ยน ขอเพียงมีเงินทุนสักจำนวนหนึ่ง เตรียมเครื่องมือวัสดุสีและเครื่องเรือนที่จำเป็นอีกสักหน่อยก็สามารถเปิดกิจการได้ ในสมัยก่อน “กิจการหงเตี้ยน” ในเมืองจิ่งเต๋อเจิ้นมักกระจายตัวอยู่ตามตรอกซอยและถนนหลายแห่งทั่วเมือง ตามคำบอกเล่าของเหล่าคนท้องถิ่นเก่าแก่ ในอดีต “กิจการร้านหงเตี้ยน” มักกระจุกตัวรวมกันอย่างเนืองแน่นในตรอกถนนปี้เจียช่าง (毕家上弄) หากพิจารณาในแง่ของจำนวนสามารถกล่าวได้ว่ากิจการหงเตี้ยนในเขตพื้นที่ส่วนนี้มีจำนวนมากที่สุด ต่อมาในยุคสาธารณรัฐจีน ตามตรอกซอยและถนนน้อยใหญ่ในเมืองจิ่งเต๋อเจิ้นตั้งแต่ถนนไท่ผิงเรื่อยไปจนถึงตรอกไต้เจียล้วนคลาคล่ำไปด้วยกิจการหงเตี้ยนทั้งเล็กใหญ่จำนวนหลายร้อยแห่ง ซึ่งคิดเป็นเกือบครึ่งหนึ่งของพื้นที่เมืองจิ่งเต๋อเจิ้น (Fang, 2011)

จากการวิจัยข้อมูลทางเอกสารและการวิจัยภาคสนาม และการสัมภาษณ์ เฉาจื้อโหย่วปรมาจารย์ด้านศิลปหัตถกรรมของมณฑลเจียงซี พบว่าชั่วชีวิตของช่างฝีมืองานเครื่องเคลือบย่านถนนหงเตี้ยนมุ่งมั่นอยู่เพียงสิ่งเดียวเท่านั้น นั่นคือการผลิตสร้างสรรค์งานเครื่องเคลือบ โดยสามารถวิเคราะห์และสรุปอัตลักษณ์บุคคลของช่างฝีมือได้เป็นคุณลักษณะ 4 ประการ ประกอบด้วยความหมั่นเพียร (勤) ความพิถีพิถัน (精) ความก้าวหน้า (进) และความมุ่งมั่น (专) ซึ่งความหมั่นเพียร (勤) สื่อถึงความวิริยะอุตสาหะในการทำงานสร้างสรรค์ซึ่งแสดงให้เห็นถึงจิตวิญญาณของการทำงานอย่างขยันขันแข็งตลอดชั่วชีวิตของช่างฝีมือหงเตี้ยน ความพิถีพิถัน (精) สื่อถึงความวิจิตรประณีตซึ่งแสดงให้เห็นถึงระดับความต้องการในคุณภาพผลงานของช่างฝีมือหงเตี้ยน ความก้าวหน้า (进) สื่อถึงการก้าวไปข้างหน้าซึ่งเป็นแก่นแท้ทางจิตวิญญาณของช่างฝีมือหงเตี้ยนในแต่ละช่วงยุคที่ต้องพัฒนาตนเองให้เท่าทันกาลยุคสมัย ละทิ้งปัจจัยเก่าที่ไม่มีประโยชน์และเปิดรับปัจจัยใหม่ที่ดี มุ่งพัฒนาควบคู่ไปกับกาลยุคสมัย และความมุ่งมั่น (专) สื่อถึงความเด็ดเดี่ยวซึ่งแสดงให้เห็นถึงสภาพการทำงานในแต่ละวันของช่างฝีมือหงเตี้ยนที่มุ่งความสนใจไปที่การวาดภาพเขียนสีตกแต่งงานเครื่องเคลือบ อีกทั้งเอกลักษณ์เหล่านี้ยังถือเป็นนัยแฝงทางจิตวิญญาณอันทรงคุณค่าที่ควรค่าแก่การเรียนรู้และสืบทอดในหมู่ผู้สร้างสรรค์งานศิลปะเครื่องเคลือบเพื่อสืบสานอดีตและเปิดโลกทัศน์สู่อนาคต

2. อัตลักษณ์ด้านเทคนิคหัตถศิลป์สร้างสรรค์งานเครื่องเคลือบของย่านถนนหงเตี้ยน

จากการวิเคราะห์ด้วยการลงพื้นที่ภาคสนาม และการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ช่างฝีมือ พบว่าอัตลักษณ์ด้านเทคนิคหัตถศิลป์สร้างสรรค์งานเครื่องเคลือบของย่านถนนหงเตี้ยนสามารถสรุปได้เป็น 3 ประการหลัก ดังนี้

2.1 การแบ่งประเภทงานอย่างชัดเจน

ประเภทงานแบบหงเตี้ยนดั้งเดิมมักหมายถึงหน้าที่ซึ่งมีเนื้องานเกี่ยวข้องกับงานศิลป์ภาพวาด “ฮว่าหง” เป็นหลัก ซึ่งแคในส่วนของ “การวาดภาพ” สามารถจำแนกงานศิลป์ได้ 2 ประเภท ได้แก่ “งานวาดภาพเขียนลาย” และ “งาน

เติมสี” ในสายอาชีพงานศิลป์หงเตี้ยน “งานวาดภาพเขียนลาย” เรียกว่า “ฮว่าปี่ (งานวาดพู่กัน)” (Ren, 2014) เป็นงานศิลป์ประเภทหนึ่งที่ผู้สร้างสรรค์ต้องเข้ารับการฝึกอบรมอย่างเข้มงวดจึงจะสามารถสร้างสรรค์งานภาพวาดเขียนสีบนโครงเครื่องเคลือบขาวเนื้อเปล่าได้อย่างอิสระในแบบฉบับของตนเอง โดยมุ่งเน้นไปที่การวาดเขียนลวดลายในขั้นตอนการปูฉาก การจัดองค์ประกอบ การลงเส้นสายลวดลาย และการจัดการแสง-เงาเป็นหลัก เช่นเดียวกับขั้นตอนการวาดภาพในศิลปะวาดภาพจีนดั้งเดิม ปรมาจารย์ด้านงานศิลป์ฮว่าหงบางคนจะใช้น้ำหมึกในการร่างรูปร่างของลวดลายอย่างคร่าว ๆ บนผิวโครงเครื่องเคลือบขาวเนื้อเปล่า (เพื่อกำหนดองค์ประกอบและรูปร่างลวดลายรวมถึงรูปแบบการกระจายตัวขององค์ประกอบหลักในลวดลาย) จากนั้นก็ให้ศิษย์ฝึกหัดนำกระดาษลอกลายมาคัดลอกเส้นลวดลายที่วาดไว้ แล้วใช้พู่กันจุ่มวัสดุสำหรับวาดภาพเขียนลายลงเส้นบนผิวโครงเครื่องเคลือบขาวตามลวดลายต้นแบบ “งานเติมสี” ในสายอาชีพงานศิลป์หงเตี้ยนเรียกว่า “งานเถียนปี่” (Kang, 2015) หลังจากที่ศิลปินช่างฝีมือลงเส้นปูฉาก จัดองค์ประกอบต่าง ๆ รวมถึงการแบ่งส่วนแสง-เงาในภาพวาดเสร็จสิ้นหมดแล้วจึงตกแต่งลวดลายเพิ่มด้วยการเติมสี 2 ครั้ง ซึ่งผู้วิจัยขอยกตัวอย่างงานเครื่องเคลือบเฝินไฉ่ประกอบการอธิบาย หลังจากที่ศิลปินช่างฝีมือที่รับผิดชอบหน้าที่เติมสี (จากนี้จะขอเรียกโดยย่อว่าช่างเติมสี) ได้รับงานเครื่องเคลือบที่ลงเส้นวาดภาพเขียนลายเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขั้นต่อไปช่างเติมสีต้องถมเติมวัสดุสีโป๋ลี่ไป๋ (ฟริตตะกั่ว) ตามช่องว่างในภาพที่ต้องการให้เกิดเป็นลวดลายที่มีมิติ

ภาพประกอบที่ 2 ภาพตัวอย่างขั้นตอนงาน “วาดภาพเขียนลาย” (รายละเอียดบางส่วน) โดยศิลปินช่างฝีมือในย่านถนนหงเตี้ยน

ภาพประกอบที่ 3 ภาพตัวอย่างขั้นตอนงาน “การเติมสี” (รายละเอียดบางส่วน) โดยศิลปินช่างฝีมือในย่านถนนหงเตี้ยน

2.2 เอกลักษณ์การจำแนกประเภทในอุตสาหกรรมที่เด่นชัด

อุตสาหกรรมหงเตี้ยนสามารถจำแนกตามระดับคุณภาพงานเครื่องเคลือบและภาพวาดเขียนสีตกแต่งได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ประเภทที่ 1 “งานเขียนสีวิจิตรศิลป์” ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานภาพวาดเขียนตกแต่งบนโครงเครื่องเคลือบระดับ

สูง อาทิ แผ่นภาพวาดกระเบื้องเคลือบ แจกันกระเบื้องเคลือบ และเครื่องเคลือบโครงเนื้อบาง ฯลฯ ลักษณะงานวาดเขียนสีมีความละเอียดประณีตและสร้างสรรค์โดยใช้ทักษะขั้นสูง ประเภทที่ 2 “งานเขียนสีแบบเสี่ยอี้” ส่วนใหญ่เป็นงานภาพวาดเขียนสีบนโครงเครื่องเคลือบระดับกลางถึงล่าง ขั้นตอนการสร้างสรรค์หลัก ๆ แล้วประกอบด้วยการใช้เทคนิควาดภาพเสี่ยอี้วาดภาพลวดลาย จากนั้นจึงลงสีแล้วปะติดลวดลายลงบนงานเครื่องเคลือบ ประเภทที่ 3 “งานเขียนสีกู๋ไฉ่” ส่วนใหญ่เป็นงานวาดภาพเขียนสีละมุนเฝินไฉ่อย่างหยาบ คุณภาพต่ำบนโครงเครื่องเคลือบคุณภาพระดับกลางถึงล่าง แตกต่างจาก “งานเขียนสีกู๋ไฉ่” อย่างในปัจจุบันซึ่งเป็นเพียงชื่อที่ใช้เรียกเทคนิควิธีในสายงานวิชาชีพเท่านั้น (Cao, 2014) แม้ว่าเอกลักษณ์ทางวิชาชีพในอุตสาหกรรมเดียวกันอาจมีความแตกต่างกันในบางประการ แต่อุตสาหกรรมหงเตี้ยนแต่ละประเภทล้วนยังคงรักษาเอกลักษณ์และเทคนิควิธีแบบหงเตี้ยนดั้งเดิมเอาไว้เป็นอย่างดี ดังที่เห็นได้จากผลงานเครื่องเคลือบบางส่วนที่สร้างสรรค์โดยช่างฝีมือในย่านถนนหงเตี้ยนซึ่งมีเอกลักษณ์โดดเด่นและรูปแบบการสร้างสรรค์ที่หลากหลายสืบเนื่องจากความเชี่ยวชาญอันหลากหลายของเหล่าช่างฝีมือในย่านถนนแห่งนี้

ภาพประกอบที่ 4-5-6 ภาพขณะผู้วิจัยลงพื้นที่สังเกตการณ์และสัมภาษณ์ ศิลปินช่างฝีมือที่กำลังสร้างสรรค์ผลงานภาพวาดเขียนสีตกแต่งเครื่องเคลือบ

2.3 การดำเนินกิจการแบบร้านค้าขนาดเล็กเป็นหลัก

ช่างฝีมืองานเครื่องเคลือบในย่านถนนหงเตี้ยนส่วนใหญ่มักประกอบและดำเนินกิจการในรูปแบบร้านค้าขนาดเล็ก ร้านค้าเชิงพาณิชย์ขนาดเล็กเหล่านี้มีการตระเตรียมเครื่องมือ การแบ่งหน้าที่งานและเทคนิคพื้นฐานที่ใช้คล้ายคลึงกันจนก่อเกิดเป็นเอกลักษณ์ร่วมรูปแบบหนึ่ง ซึ่งโมเดลธุรกิจแบบร้านค้าขนาดเล็กเช่นนี้อาจมีส่วนช่วยในการรักษาองค์ความรู้ทักษะเชิงช่างดั้งเดิมและสืบสานองค์ความรู้ด้านงานหัตถศิลป์ในท้องถิ่น ในขณะเดียวกันยังเป็นปัจจัยหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงต้นแบบการสืบทอดและการพัฒนาทักษะการผลิตสร้างสรรค์งานเครื่องเคลือบของเหล่าช่างฝีมือระดับรากฐานของย่านถนนหงเตี้ยน (Chen and Zhang, 2023) ซึ่งความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของกิจการหงเตี้ยนสามารถสืบย้อนไปได้ถึงช่วงยุคสมัยราชวงศ์หมิง ในอดีตหงเตี้ยนถือเป็นแหล่งรวมศูนย์และกระจายสินค้าหลักสำหรับการค้าขายงานเครื่องเคลือบของเมืองจิ่งเต๋อเจิ้น จึงเป็นสถานที่ซึ่งมีพ่อค้าและช่างฝีมืองานเครื่องเคลือบจำนวนมากมารวมตัวกัน ในยุคแรกเริ่ม “หงเตี้ยน” ส่วนใหญ่กระจายตัวอยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ บริเวณริมแม่น้ำชางเจียง เมืองจิงเต๋อเจิ้นในรูปแบบโรงหัตถกรรมที่ประกอบเกี่ยวกับงานหัตถศิลป์วาดเขียนสีตกแต่งบนเครื่องเคลือบ ในสมัยราชวงศ์หมิง-ราชวงศ์ชิง เนื่องจากความต้องการในการพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องเคลือบ ส่งผลให้อุตสาหกรรมหงเตี้ยนแถบแม่น้ำชางเจียงในเมืองจิ่งเต๋อเจิ้นได้รับการพัฒนาอย่างมาก แม้เข้าสู่ยุคสาธารณรัฐจีนอุตสาหกรรมหงเตี้ยนก็ยังคงรุ่งเรือง มีพนักงานในอุตสาหกรรมนี้เป็นจำนวนเกือบ 10,000 คน ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าว “ชาวฮว่าหง (ช่างฝีมือในอุตสาหกรรมหงเตี้ยน)” ต่างใช้เวลาตลอดช่วงพระอาทิตย์ขึ้นสร้างสรรค์ผลงานอยู่ในโรงหัตถกรรม และใช้เวลาตลอดทั้งคืนขะมักเขม้นกับการเผาชิ้นงานเครื่องเคลือบในเตาเผา จากความทรงจำของเหล่าศิลปินช่างฝีมือหงเตี้ยนเก่าแก่ ช่วงปลายสมัยราชวงศ์ชิง-ช่วงต้นยุคสาธารณรัฐจีน มีร้านหงเตี้ยนตั้งอยู่ในเมืองจิ่งเต๋อเจิ้นราว 400 แห่ง และในปีที่ 17 ของยุคสาธารณรัฐจีน (ประมาณช่วง ปีค.ศ.1928) จำนวนร้านหงเตี้ยนเพิ่มขึ้นเป็น 1,451 แห่ง ในกาลต่อมาประมาณช่วงปีที่ 26 ของยุคสาธารณรัฐจีน (ปีค.ศ.1937) ยังมีร้านที่ประกอบ

การในกิจการหงเตี้ยนอยู่เป็นจำนวนถึง 1,400 แห่งและมีพนักงานมากกว่า 7,200 คน ช่วงปีที่ 36 ของยุคสาธารณรัฐจีน (ปีค.ศ.1974) มีกิจการในอุตสาหกรรมวาดเขียนสีตกแต่งเครื่องเคลือบเพียง 252 แห่งเท่านั้นที่จดทะเบียนกับสมาคมสหภาพแรงงาน (แต่เดิมเคยมีกิจการที่จดทะเบียนจำนวนมากกว่า 700 แห่งก่อนเกิดสงครามต่อต้านญี่ปุ่น) และกิจการที่ยังไม่ได้จดทะเบียนราว 100 กว่าแห่ง จนในช่วงก่อนการก่อตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีนในปีค.ศ.1949 กิจการหงเตี้ยนก็ค่อย ๆ เสื่อมถอยและซบเซาลงเช่นเดียวกับกิจการผลิตทั้งหมดในอุตสาหกรรมเครื่องเคลือบในสมัยนั้น

3. วิธีการนำเทคนิคหัตถศิลป์สร้างสรรค์งานเครื่องเคลือบของย่านถนนหงเตี้ยนบูรณาการร่วมกับนวัตกรรมการออกแบบสมัยใหม่

การศึกษาวิจัยเพื่อรักษาแก่นแท้ดั้งเดิมของงานหัตถศิลป์ผลิตสร้างสรรค์งานเครื่องเคลือบของย่านถนนหงเตี้ยนไปพร้อม ๆ กับการซึมซับปัจจัยเชิงนวัตกรรมและสุนทรียภาพสมัยใหม่ ส่งผลให้งานวิจัยนี้พบแนวทางในการนำงานหัตถศิลป์ดั้งเดิมบูรณาการร่วมกับสุนทรียภาพสมัยใหม่ซึ่งสามารถขยายต่อยอดขอบเขตทางศิลปะและคุณค่าทางวัฒนธรรมได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด เพื่อตอบสนองความต้องการในการแสวงหาความงามที่หลากหลายในสังคมยุคสมัยใหม่ ซึ่งแนวทางสร้างสรรค์ผลงานมีอยู่ 3 ด้าน ดังนี้

3.1 การนำงานหัตถศิลป์ดั้งเดิมมาตีความใหม่

แนวทางสร้างสรรค์ที่สำคัญแนวทางแรกคือการนำงานหัตถศิลป์ฮว่าหงดั้งเดิมมาตีความใหม่และแสดงออกในเชิงนวัตกรรมสร้างสรรค์ งานหัตถศิลป์ฮว่าหงดั้งเดิมแฝงไว้ซึ่งปัจจัยเก่าแก่ดั้งเดิมนานาประการจากวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีน อาทิ เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ เรื่องเล่าเทวตำนาน ตลอดจนภูมิทัศน์ธรรมชาติ ฯลฯ แนวทางแรกเป็นการนำปัจจัยเหล่านี้มาดำเนินการตีความในเชิงสร้างสรรค์จำแนกองค์ประกอบและประกอบสร้างโครงสร้างทางศิลปะขึ้นมาใหม่โดยผ่านมุมมองและความต้องการด้านสุนทรียภาพสมัยใหม่ วิธีการเช่นนี้ไม่เพียงสามารถรักษาเสน่ห์ดั้งเดิมของงานหัตถศิลป์ฮว่าหงเอาไว้ได้ แต่ยังทำให้ผลงานที่ได้มีคุณลักษณะ

ที่สอดรับกับรสนิยมทางสุนทรียภาพและความตระหนักรู้ทางอัตลักษณ์วัฒนธรรมของผู้คนในยุคสมัยใหม่มากขึ้น ช่วยสร้างเสริมให้งานศิลปะแบบดั้งเดิมได้ฟื้นคืนชีพและสามารถดำรงอยู่ในสังคมร่วมสมัย แม้ว่าการแสดงออกในศิลปะการวาดภาพเขียนสีตกแต่งเครื่องเคลือบในยุคร่วมสมัย นอกเหนือจากเทคนิควิธีวาดภาพแบบจีนดั้งเดิมที่มุ่งเน้นความสมจริง อาทิ เทคนิคกงปี่โกวเสี้ยน ยังมีเทคนิควิธีวาดภาพอีกนานารูปแบบ อาทิ เทคนิคกงเจี้ยน เทคนิคต้าพัวมั่ว (การวาดโดยสาดน้ำหมึกออกไปเป็นวงกว้าง) และเทคนิคเหมยกู่ (การใช้สีวาดลงไปโดยไม่ต้องไม่ต้องใช้น้ำหมึกหรือดินสอร่างโครงเส้นภาพก่อนหรือตัดเส้นขอบ) ฯลฯ ไม่ว่าเป็นเทคนิควาดภาพรูปแบบใดล้วนจำเป็นต้องแสดงออกถึงแนวคิดเชิงศิลปะผ่านการใช้เส้นสายวาดโครงร่างรูปทรงในงานภาพ การใช้ลายเส้นวาดโครงร่างทำให้ลวดลายที่ตกแต่งบนงานเครื่องเคลือบสามารถขับเน้นให้แนวคิดหลักในการสร้างสรรค์ผลงานมีความเด่นชัดยิ่งขึ้น ทั้งยังแสดงให้เห็นถึงภาษาศิลปะที่เป็นเอกลักษณ์

3.2 การแสดงออกทางอารมณ์โดยบูรณาการร่วมกับวิธีการแสดงออกในศิลปะสมัยใหม่

การนำแนวคิดและวิธีการแสดงออกในศิลปะสมัยใหม่บูรณาการสู่งานหัตถศิลป์ฮว่าหงดั้งเดิมถือเป็นวิธีการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการบรรลุซึ่งการบูรณาการร่วมกันระหว่างปัจจัยดั้งเดิมและปัจจัยสมัยใหม่ โดยประกอบด้วยการใช้เทคนิควิธีวาดภาพสมัยใหม่ อาทิ เทคนิควาดภาพในสไตล์ลัทธินามธรรม (Abstract) ลัทธิสำแดงพลังอารมณ์ (Expressionism) ลัทธิเหนือจริง (Surrealism) ในการสร้างสรรค์ผลงาน หรือการใช้วัสดุและเทคโนโลยีในศิลปะสมัยใหม่ที่มีความหลากหลายสูง อาทิ เทคโนโลยีการพิมพ์ดิจิทัล การสร้างรูปทรงสามมิติ ฯลฯ เพื่อเพิ่มสีสันให้กับการแสดงออกและประสิทธิผลที่รับรู้ผ่านการมองเห็นให้กับงานภาพวาดฮว่าหง ด้วยวิธีการนี้ศิลปะฮว่าหงไม่เพียงสามารถก้าวข้ามขอบเขตขีดจำกัดด้านเวลาและพื้นที่ ยิ่งไปกว่านั้นยังสามารถแสดงให้เห็นถึงเสน่ห์อันเป็นเอกลักษณ์ได้ไกลถึงเวทีศิลปะระดับโลก ส่วนการออกแบบโครงเรื่อง ศิลปินสามารถสร้างเรื่องราวที่เปี่ยมด้วยอารมณ์ได้โดยอาศัยโครงเรื่องและฉากทัศน์ในผลงานออกแบบ

3.3 การศึกษาค้นคว้าด้านความร่วมมือข้ามพรมแดนและการบูรณาการแบบพหุสาขา

การศึกษาค้นคว้าเพื่อสำรวจและค้นหาความร่วมมือข้ามพรมแดนและการบูรณาการแบบพหุสาขาวิชาชีพเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการสร้างนวัตกรรมรูปแบบใหม่ให้กับงานหัตถศิลป์ “ฮว่าหง” ศิลปินงานฮว่าหงสามารถร่วมมือกับศิลปิน นักสร้างสรรค์ในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ อาทิ นักออกแบบสมัยใหม่ สถาปนิก และนักออกแบบแฟชั่น ฯลฯ เพื่อนำงานหัตถศิลป์ฮว่าหงบูรณาการร่วมกับปัจจัยจากขอบเขตสาขาอื่น ๆ อาทิ สถาปัตยกรรมสมัยใหม่ เสื้อผ้า ของตกแต่งบ้าน ฯลฯ และสร้างสรรค์งานออกแบบและผลิตภัณฑ์ศิลปะที่สอดรับกับวิถีชีวิตในยุคสมัยใหม่ ในขณะเดียวกันยังโดดเด่นด้วยความงามแบบดั้งเดิม นอกจากนี้ ศิลปินยังสามารถร่วมมือกับเหล่าผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อใชประโยชน์จากวิธีการทางเทคโนโลยีสมัยใหม่สร้างความเป็นไปได้ใหม่ ๆ ให้กับศิลปะฮว่าหง ซึ่งทำให้ศิลปะดั้งเดิมถูกนำเสนอต่อสายตาสาธารณชนในรูปแบบใหม่ นำไปสู่การบรรลุซึ่งการบูรณาการความดั้งเดิมร่วมกับความทันสมัย รวมถึงการบูรณาการศิลปะร่วมกับเทคโนโลยีในระดับเชิงลึก ยุคสมัยใหม่ต้องการให้เหล่าศิลปินสร้างสรรค์ผลงานที่ยอดเยี่ยมยิ่งขึ้นในจำนวนที่มากยิ่งขึ้น แม้ว่าผลงานของเหล่าศิลปินอาจมีความแตกต่างทางด้านแนวคิด รูปแบบ สไตล์ และเทคนิควิธีการที่ใช้ ทว่าผลงานของพวกเขาล้วนสะท้อนถึงแนวคิดเชิงอุดมการณ์ของตนเองไม่มากก็น้อย ศิลปะเฝินไฉ่ของจีนจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลยุคสมัย โดยจำเป็นต้องพัฒนาให้เท่าทันยุคสมัยใหม่และสร้างสรรค์ผลงานที่ให้ความรู้สึกทันสมัย

4. การออกแบบสร้างสรรค์ผลงานเครื่องเคลือบสมัยใหม่ชุด “ภาพการทำงานของเหล่าช่างฝีมือหงเตี้ยน”

ผู้วิจัยได้นำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยและการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับ “หงเตี้ยน” มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบสร้างสรรค์ชุดผลงานเครื่องเคลือบ “ภาพการทำงานของเหล่าช่างฝีมือหงเตี้ยน” โดยมีช่างฝีมือของ “หงเตี้ยน” เป็นปัจจัยสำคัญในการออกแบบและใช้เทคนิควิธีการวาดภาพเขียนสีตกแต่งเครื่อง

เคลือบในการสร้างสรรค์ผลงาน ต้นแบบของผลงานชุดนี้ออกแบบโดยอิงสภาพการทำงานในแต่ละวันของเหล่าช่างฝีมือ “หงเตี้ยน” อาทิ การเป่าเคลือบ การวาดภาพ การเตรียมวัสดุสำหรับตกแต่งเขียนสี ตลอดจนการปรับแก้เก็บรายละเอียดงานเป็นกุญแจสำคัญในการออกแบบสร้างสรรค์ ซึ่งผู้วิจัยออกแบบลวดลายบนชิ้นงานโดยนำแบบอักษรจีนมาผสมผสานร่วมกับลักษณะท่าทางของมนุษย์เพื่อให้สองปัจจัยนี้ส่งเสริมเติมเต็มซึ่งกันและกัน จากนั้นจึงออกแบบลักษณะภาพลวดลายโดยใช้วิธีการปรับเปลี่ยนรูปทรงแบบเกินจริงในการตัดทอนรูปร่างองค์ประกอบส่วนมนุษย์ให้เป็นภาพรูปร่างอย่างง่าย มุ่งเน้นไปที่ไดนามิกการเคลื่อนไหวในสไตล์งานแบบการ์ตูน โดยมุ่งให้ความสำคัญกับการตกแต่งเป็นหลัก ซึ่งผลงานชุดนี้แสดงให้เห็นถึงแก่นแท้ทางจิตวิญญาณที่สื่อถึงความภักดีและความยึดมั่นในการสร้างสรรค์งานศิลป์ตลอดชั่วชีวิตของเหล่าชาวฮว่าหง โดยรวมอักษรจีนที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์ “ความหมั่นเพียร (勤) ความพิถีพิถัน (精) ความก้าวหน้า (进) และความมุ่งมั่น (专)” ของชาวฮว่าหงให้เป็นหนึ่งเดียวกับการออกแบบสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้

4.1 ผลงาน

ชื่อผลงาน: “ภาพการทำงานของเหล่าช่างฝีมือหงเตี้ยน”

จำนวน: ผลงานชุดนี้ประกอบด้วยแผ่นกระเบื้องเคลือบจำนวน 4 ชิ้น

เทคนิคหัตถศิลป์ที่ใช้สร้างสรรค์: ศิลปะวาดภาพเขียนสีตกแต่งแผ่นกระเบื้องเคลือบ

ประเภทวัสดุชิ้นงาน: งานเครื่องเคลือบ

รูปแบบงานสร้างสรรค์: งานสไตล์การ์ตูน

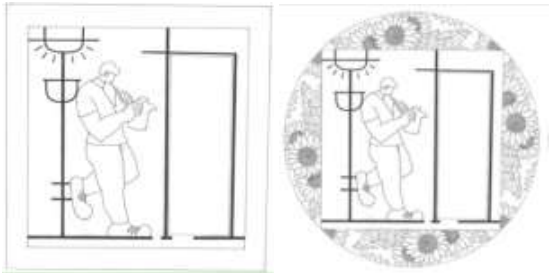

ภาพประกอบที่ 7 ภาพชุดผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ (1-4 เรียงจากซ้าย-ขวา)

4.2 ความหมายที่แฝงอยู่ในผลงาน

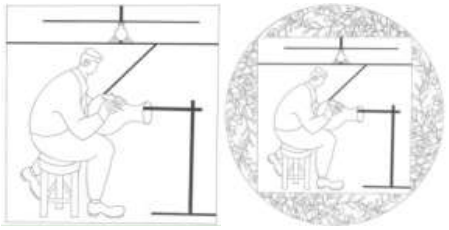
ผลงานชิ้นที่ 1: ผู้วิจัยออกแบบลวดลายตกแต่งชิ้นงานโดยใช้ตัวอักษรจีน (勤) เป็นปัจจัยสะท้อนถึงแนวคิดองค์รวมเกี่ยวกับคุณลักษณะของชาวฝีมือหงเตี้ยน ตัวอักษร (勤) สื่อถึงความวิริยะอุตสาหะในการทำงานสร้างสรรค์ซึ่งแสดงให้เห็นถึงจิตวิญญาณของการทำงานอย่างขยันขันแข็งตลอดชั่วชีวิตของช่างฝีมือหงเตี้ยน ทั้งยังนำท่าทางในกระบวนการเป่าเคลือบซึ่งเป็นหนึ่งในกุญแจสำคัญในวิถีการทำงานสร้างสรรค์ประจำวันของช่างฝีมือหงเตี้ยนมาใช้เป็นต้นแบบในการออกแบบโดยผ่านการปรับเปลี่ยนรูปทรงแบบเกินจริงในการตัดทอนรูปร่างองค์ประกอบส่วน

มนุษย์ให้เป็นภาพรูปร่างอย่างง่าย มุ่งเน้นไปที่ไดนามิกการเคลื่อนไหวในสไตล์งานแบบการ์ตูน พื้นที่ช่วงขอบโดยรอบผู้วิจัยเลือกตกแต่งด้วยลวดลายดอกทานตะวันซึ่งเป็นลวดลายดอกไม้ที่สื่อถึง “ความอุตสาหะในการทำงาน” เนื่องจากดอกทานตะวันมีเอกลักษณ์อยู่ที่ตัวช่อดอกมักหันไปทางดวงอาทิตย์เสมอซึ่งมีนัยแฝงสื่อถึงความอุตสาหะมุ่งมั่นจึงถือเป็นปัจจัยเชิงสัญลักษณ์ที่สะท้อนถึงจิตวิญญาณความวิริยะอุตสาหะในการทำงานและความมุ่งมั่นอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

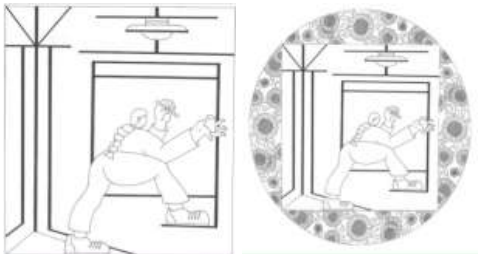
ภาพประกอบที่ 8 ภาพร่างงานออกแบบลวดลายผลงานชิ้นที่ 1

ผลงานชิ้นที่ 2: ผู้วิจัยออกแบบลวดลายตกแต่งชิ้นงานโดยใช้ตัวอักษรจีน (专) เป็นปัจจัยที่สื่อถึงความมุ่งมั่นเด็ดเดี่ยวซึ่งแสดงให้เห็นถึงสภาพการทำงานในแต่ละวันของช่างฝีมือหงเตี้ยนที่มุ่งความสนใจไปที่การวาดภาพเขียนสีตกแต่งงานเครื่องเคลือบ รวมถึงออกแบบลวดลายตกแต่งชิ้นงานโดยใช้ท่าทางการทำงานในกระบวนการวาดภาพตกแต่งเครื่องเคลือบเป็นต้นแบบ เป็นลักษณะท่าทางซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในวิถีการทำงานสร้างสรรค์ประจำวันของช่างฝีมือหงเตี้ยน พื้นที่ช่วงขอบโดยรอบผู้วิจัยเลือกตกแต่งด้วยลวดลายดอกจื่อเถิงหรือดอกวิสทีเรียซึ่งเป็นลวดลายดอกไม้ที่สื่อถึง “จิตใจอันจดจ่อมุ่งมั่น” เนื่องจากดอกจื่อเถิงเป็นดอกไม้ประดับที่มีมูลค่าสูง ส่วนใหญ่มักมีดอกเป็นสีม่วง ลำต้นแข็งแรงตั้งตระหง่านให้ความรู้สึกถึงพลังชีวิตอันแข็งแกร่ง อีกทั้งภาษาดอกไม้ของดอกจื่อเถิงคือความมุ่งมั่นพากเพียร จึงถือเป็นปัจจัยเชิงสัญลักษณ์ที่สะท้อนถึงจิตวิญญาณความมุ่งมั่นตั้งใจได้เป็นอย่างดี

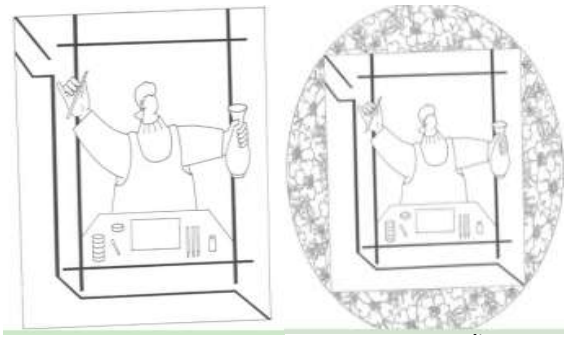
ภาพประกอบที่ 9 ภาพร่างงานออกแบบลวดลายผลงานชิ้นที่ 2

ผลงานชิ้นที่ 3: ผู้วิจัยออกแบบลวดลายตกแต่งชิ้นงานโดยใช้ตัวอักษรจีน (精) เป็นปัจจัยที่สื่อถึงความวิจิตรประณีตซึ่งแสดงให้เห็นถึงระดับความต้องการในคุณภาพผลงานของช่างฝีมือหงเตี้ยน รวมถึงออกแบบลวดลายตกแต่งชิ้นงานโดยใช้ท่าทางการทำงานในกระบวนการการเตรียมวัสดุสำหรับตกแต่งเขียนสีเป็นต้นแบบ เป็นลักษณะท่าทางซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในวิถีการทำงานสร้างสรรค์ประจำวันของช่างฝีมือหงเตี้ยน พื้นที่ช่วงขอบโดยรอบผู้วิจัยเลือกตกแต่งด้วยลวดลายดอกเจี้ยนหลานหรือดอกแกลดิโอลัสซึ่งเป็นลวดลายดอกไม้ที่สื่อถึง “ความเพียร” เนื่องจากดอกเจี้ยนหลานเป็นดอกไม้ที่เมื่อเข้าสู่ช่วงออกดอก ส่วนดอกตูมจะเริ่มบานจากล่างขึ้นบนซึ่งสะท้อนถึงความพยายามและความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องของผู้ทีมีความเพียร ดังนั้นภาษาดอกไม้ของดอกเจี้ยนหลานจึงสื่อถึงความขยันหมั่นเพียร จึงถือเป็นปัจจัยเชิงสัญลักษณ์ที่สะท้อนถึงจิตวิญญาณแห่งความเพียรพยายามและความมุ่งมั่นเพื่อความก้าวหน้าของช่างฝีมือหงเตี้ยนทุกท่าน

ภาพประกอบที่ 10 ภาพร่างงานออกแบบลวดลายผลงานชิ้นที่ 3

ผลงานชิ้นที่ 4: ผู้วิจัยออกแบบลวดลายตกแต่งชิ้นงานโดยใช้ตัวอักษรจีน (进) เป็นปัจจัยที่สื่อถึงความก้าวหน้าซึ่งเป็นแก่นแท้ทางจิตวิญญาณของช่างฝีมือหงเตี้ยนในแต่ละช่วงยุคที่ต้องพัฒนาตนเองให้เท่าทันกาลยุคสมัย ละทิ้งปัจจัยเก่าที่ไม่มีประโยชน์และเปิดรับปัจจัยใหม่ที่ดี มุ่งพัฒนาควบคู่ไปกับกาลยุคสมัย รวมถึงออกแบบลวดลายตกแต่งชิ้นงานโดยใช้ท่าทางการทำงานในกระบวนการปรับแก้รายละเอียดภาพลวดลายเป็นต้นแบบ เป็นลักษณะท่าทางซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในวิถีการทำงานสร้างสรรค์ประจำวันของช่างฝีมือหงเตี้ยน พื้นที่ช่วงขอบโดยรอบผู้วิจัยเลือกตกแต่งด้วยลวดลายดอกไท่หยางซึ่งเป็นลวดลายดอกไม้ที่สื่อถึง “การก้าวไปข้างหน้า” ดอกไท่หยางมีนัยแฝงสื่อถึงกล้าหาญและความแข็งแกร่งซึ่งพร้อมจะก้าวไปข้างหน้า เนื่องจากดอกไท่หยางจึงเป็นดอกไม้ที่เหมาะสำหรับปลูกในสภาพแวดล้อมที่มีแสงแดดจ้า ดอกไม้ชนิดนี้จึงให้ความรู้สึกเชิงบวกและความกล้าหาญ ไม่หวั่นเกรงความยากลำบากจึงถือเป็นปัจจัยเชิงสัญลักษณ์ที่สะท้อนถึงจิตวิญญาณที่รักในความก้าวหน้าของช่างฝีมือหงเตี้ยน

ภาพประกอบที่ 11 ภาพร่างงานออกแบบลวดลายผลงานชิ้นที่ 4

กล่าวโดยสรุป เอกลักษณ์ทางศิลปะของผลงานเครื่องเคลือบชุด “ภาพการทำงานของเหล่าช่างฝีมือหงเตี้ยน” อยู่ที่การนำงานหัตถศิลป์วาดภาพเขียนสีตกแต่งเครื่องเคลือบดั้งเดิมของหงเตี้ยน อาทิ งานหัตถศิลป์ซินไฉ่ เฝินไฉ่และ

เหมียวจิน (ศิลปะการเขียนลายน้ำทอง) ฯลฯ มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบภาพลวดลายตกแต่งในสไตล์สมัยใหม่ ซึ่งถือเป็นการสืบสานและส่งเสริมเอกลักษณ์ทางศิลปะของงานหัตถศิลป์จีนดั้งเดิม ตลอดจนขยายแนวทางการแสดงออกทางศิลปะให้กว้างขวางยิ่งขึ้น การนำองค์ประกอบ “ตัวอักษร” บูรณาการสู่งานภาพวาด โดยผลงานชุดนี้มีการนำแนวคิดการออกแบบสมัยใหม่ที่นำตัวอักษรมาใช้เป็นองค์ประกอบในงานออกแบบผสมผสานกับลักษณะท่าทางในวิถีการทำงานประจำวันของ “ชาวฮ่าหง” แล้วบูรณาการสู่การออกแบบสร้างสรรค์งานภาพลวดลาย ซึ่งในขณะเดียวกันความหมายโดยนัยของตัวอักษรยังสื่อถึงเอกลักษณ์ทางจิตวิญญาณภายในภาพวาด ถือเป็นการสร้างประสิทธิผลทางศิลปะแบบ “ประโยคเดียวเชื่อมโยงได้ถึงสองความหมาย” อีกทั้งผลงานชุดนี้ได้ก้าวข้ามกรอบจำกัดของหัวข้อสร้างสรรค์แบบแนวคิดหลักดั้งเดิมที่มีเพียงแนวคิดเดียว โดยนำองค์ประกอบแนวคิดหลักที่ใช้สร้างสรรค์ภาพลวดลายทั้งภาพบุคคลและดอกไม้มาบูรณาการร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวอย่างชาญฉลาด องค์ประกอบแต่ละส่วนล้วนกลายเป็นปัจจัยหลักของการตกแต่งที่มีความโดดเด่นแตกต่างกันไปจนก่อเกิดเป็นการบรรลุซึ่งประสิทธิผลทางศิลปะในรูปแบบ “การตกแต่งแบบองค์รวม” ตลอดจนการประยุกต์ใช้วัสดุใหม่ เทคโนโลยีใหม่รวมถึงโครงเครื่องเคลือบที่มีความบางและน้ำหนักเบายังเอื้อต่อการสร้างสรรค์ผลงานสำหรับประดับตกแต่งประเภทโคมไฟและกล่องไฟ ซึ่งทำให้การสร้างสรรค์ผลงานเครื่องเคลือบสามารถบูรณาการร่วมกับการสร้างฉากทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์สถานที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ศูนย์การเรียนรู้ศิลปะเครื่องเคลือบ ฯลฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยอัตลักษณของช่างฝีมืองานเครื่องเคลือบในย่านถนนหงเตี้ยนเมืองจิ่งเต๋อเจิ้นและนำองค์ความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางนวัตกรรมการออกแบบสร้างสรรค์ผลงานเครื่องเคลือบสมัยใหม่ งานวิจัยนี้จึงได้ข้อสรุปจากการอภิปรายผลการวิจัยโดยมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. การนำเทคนิคหัตถศิลป์ดั้งเดิมบูรณาการร่วมกับการออกแบบสมัยใหม่

ผลการวิจัยพบว่าอัตลักษณ์สำคัญของช่างฝีมืองานเครื่องเคลือบในย่านถนนหงเตี้ยนประกอบด้วยความหมั่นเพียร ความพิถีพิถัน ความก้าวหน้าและความมุ่งมั่น ซึ่งอัตลักษณ์เหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการสร้างเสริมนวัตกรรมการออกแบบผลงานเครื่องเคลือบสมัยใหม่ ด้วยวิธีการนำงานหัตถศิลป์ดั้งเดิมมาตีความใหม่ การแสดงออกทางอารมณ์โดยบูรณาการร่วมกับวิธีการแสดงออกในศิลปะสมัยใหม่ และการศึกษาค้นคว้าด้านความร่วมมือข้ามพรมแดนและการบูรณาการแบบพหุสาขา การวิจัยนี้จึงประสบผลสำเร็จในการนำองค์ประกอบดั้งเดิมบูรณาการร่วมกับองค์ประกอบสมัยใหม่ นำไปสู่การเติมเต็มพลังความสร้างสรรค์และพลังชีวิตใหม่ให้กับศิลปะเครื่องเคลือบ

2. คุณค่าของรูปแบบการแบ่งประเภทงานและการดำเนินกิจการแบบร้านคาขนาดเล็ก

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าอัตลักษณ์ด้านเทคนิคหัตถศิลป์สร้างสรรค์งานเครื่องเคลือบของย่านถนนหงเตี้ยนประกอบด้วยการแบ่งหน้าที่ตามประเภทเนื้องานที่ชัดเจน การจำแนกประเภทในอุตสาหกรรมตามเอกลักษณ์ที่เด่นชัด และการดำเนินกิจการแบบร้านค้าขนาดเล็กเป็นหลัก ซึ่งการแบ่งหน้าที่ตามประเภทเนื้องานที่ชัดเจนช่วยส่งเสริมระดับความเชี่ยวชาญและประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตสร้างสรรค์งานเครื่องเคลือบ ส่วนประกอบการประกอบกิจการในรูปแบบร้านค้าขนาดเล็กสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของช่างฝีมืองานเครื่องเคลือบในย่านถนนหงเตี้ยนในการสืบทอดทักษะหัตถศิลป์ดั้งเดิมและศึกษาค้นคว้านวัตกรรมการออกแบบซึ่งต้นแบบการอนุรักษ์และการพัฒนางานหัตถศิลป์ดั้งเดิมในการวิจัยนี้มีส่วนช่วยในการรักษาเอกลักษณ์และเสน่ห์ดั้งเดิมของงานเครื่องเคลือบหงเตี้ยนเอาไว้

3. การสืบสานวัฒนธรรมและการพัฒนานวัตกรรมสร้างสรรค์

การวิจัยนี้เน้นย้ำให้เห็นถึงความสำคัญของผลงานเครื่องเคลือบสมัยใหม่ในการผลักดันให้องค์ความรู้ทางเทคนิคหัตถศิลป์และวัฒนธรรมเครื่องเคลือบหงเตี้ยนเป็นที่แพร่หลายในวงกว้าง รวมถึงส่งเสริมการสืบสานและการพัฒนา

นวัตกรรมสร้างสรรค์สำหรับศิลปะเครื่องเคลือบดั้งเดิม การนำเทคนิคหัตถศิลป์สร้างสรรค์งานเครื่องเคลือบหงเตี้ยนบูรณาการร่วมกับนวัตกรรมการออกแบบสมัยใหม่สามารถช่วยขยายขอบเขตการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางศิลปะเครื่องเคลือบสร้างเสริมการอัดฉีดพลังชีวิตรูปแบบใหม่สู่การสืบสานและการพัฒนาวัฒนธรรมดั้งเดิม ตลอดจนมีส่วนช่วยส่งเสริมการประยุกต์ใช้และเพิ่มพูนระดับการยอมรับในศิลปะเครื่องเคลือบให้เป็นที่แพร่หลายในวงกว้างยิ่งขึ้นในสังคมร่วมสมัย

ข้อเสนอแนะ

1. การวิจัยควรมีการศึกษาค้นคว้าวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเทคนิคหัตถศิลป์ที่ใช้สร้างสรรค์งานเครื่องเคลือบในเขตพื้นที่แถบย่านถนนหงเตี้ยน จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้เข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ ค้นหาความเชื่อมโยงที่มีร่วมกับแนวโน้มการออกแบบร่วมสมัย เพื่อแสดงให้เห็นถึงแนวทางในการชุบชีวิตเทคนิคหัตถศิลป์ดั้งเดิมในการออกแบบสมัยใหม่

2. ควรมีการกำหนดนโยบายสำหรับอนุรักษ์วัฒนธรรมเครื่องเคลือบของย่านถนนหงเตี้ยนอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมประจำท้องถิ่น ส่งเสริมการจัดตั้งโครงการฝึกอบรมและโครงการสนับสนุนสำหรับเหล่าผู้สืบทอดทักษะหัตถศิลป์งานเครื่องเคลือบเพื่อให้แน่ใจได้ว่าทักษะดั้งเดิมอันล้ำค่านี้จะได้รับการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นสืบไป

3. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันศึกษาและอุตสาหกรรมงานหัตถศิลป์เครื่องเคลือบ โดยเปิดหลักสูตรคอร์สเรียนหรือโครงการส่งเสริมการศึกษาเพื่อบ่มเพาะผู้มีความสามารถด้านการออกแบบงานเครื่องเคลือบที่มีทั้งความตระหนักรู้เชิงแนวคิดสร้างสรรค์และความสามารถภาคปฏิบัติให้เพิ่มจำนวนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

Cao, S. (2014). Entering Hongdian Street. **Jingdezhen Ceramics**, (04), 20-21.

Chen, J., & Zhang, H. (2023). Research on the development of Jingdezhen ceramic art industry in the new era under the perspective of urbanization. **Ceramic Research**, (06), 83-85.

Fang, L. (2011). A combination of blood, geographical and professional ties - the social organization model of Jingdezhen ceramic industry in the late Qing Dynasty and early Republic of China. **Journal of Nanjing University of the Arts (Art and Design Edition)**, (01), 8-19.

Guan, Y. (2023). Contemporary craftsmen and their categories: A case study of the identity types of Jingdezhen ceramic craftsmen. **Tianye**, (01), 194-206.

Kang, Q. (2015). Painting red dots and green: a preliminary study on the aesthetic creation of red and green ceramics. **Chinese Ceramics Artists**, (01), 66-71.

Liu, W. (2024). Research on the productive protection path of Jingdezhen ceramic cultural resources under the background of digital transformation. **Jingdezhen Ceramics**, (01), 5-8.

Ren, Y. (2014). A brief analysis of the impact of “Hongdian” on the development of Jingdezhen ceramic painting. **Journal of Jingdezhen Polytechnic**, (05), 105-107.

Wang, S. (2013). A brief discussion on the “Hongdian Lao” in the history of ceramic development. **Art Review**, (05), 117-119.